

PRESSMEDDELANDE nr 90/23

Luxemburg den 6 juni 2023

EU-domstolens dom i mål C-700/21 | O. G. (Europeisk arresteringsorder utfärdad mot en tredjelandsmedborgare)

Möjligheten att vägra verkställighet av en europeisk arresteringsorder för att straffet ska kunna verkställas i bosättningsmedlemsstaten måste även omfatta tredjelandsmedborgare

Den verkställande rättsliga myndigheten måste ha möjlighet att göra en bedömning av huruvida tredjelandsmedborgaren är tillräckligt integrerad i den verkställande medlemsstaten och av frågan huruvida det därmed finns ett berättigat intresse av att straffverkställigheten sker i den verkställande medlemsstaten istället för i den utfärdande medlemsstaten.

Den 13 februari 2012 utfärdade Förstainstansdomstolen i Braşov (Rumänien) en europeisk arresteringsorder mot den moldaviska medborgaren O. G. för verkställighet av ett fängelsestraff. Eftersom O. G. uppehöll sig i Italien var appellationsdomstolen i Bologna verkställande rättslig myndighet och den som skulle pröva frågan om överlämnande till den utfärdande rättsliga myndigheten. Appellationsdomstolen i Bologna fann vid denna prövning att O.G.:s försvarsadvokat fick anses ha styrkt att O. G. var varaktigt etablerad i Italien såväl familjemässigt som yrkesmässigt. Trots detta hade appellationsdomstolen inte rätt att vägra att överlämna honom till Rumänien för att straffverkställigheten istället skulle kunna ske i Italien. Enligt den italienska lag som införlivar rambeslutet om en europeisk arresteringsorder¹ är denna möjlighet nämligen begränsad till italienska medborgare och medborgare i andra medlemsstater som har anknytning till Italien, men omfattar inte tredjelandsmedborgare.

Appellationsdomstolen i Bologna ansåg att denna skillnad i behandling var obefogad och beslutade därför att vända sig till den italienska författningsdomstolen. Författningsdomstolen ansåg i sin tur att det, innan det prövades huruvida den aktuella italienska lagstiftningen var förenlig med den italienska författningen, var nödvändigt att pröva huruvida den var förenlig med unionsrätten. Bakgrunden är att det i rambeslutet om arresteringsordern föreskrivs en möjlighet för medlemsstaterna att ge domstolar som ska pröva frågan om överlämnande befogenhet att vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder som har utfärdats för straffverkställighet i fall där den eftersökta personen uppehåller sig eller är medborgare i den verkställande medlemsstaten eller är bosatt där och den staten åtar sig att själv verkställa straffet i enlighet med sin nationella lagstiftning. Eftersom det inte framgår av den aktuella bestämmelsen att tillämpningsområdet för denna så kallade fakultativa vägransgrund i rambeslutet är begränsat till enbart unionsmedborgare, begärde den italienska författningsdomstolen ett förhandsavgörande av EU-domstolen.

EU-domstolen (stora avdelningen) slår i sin dom fast att unionsrätten utgör hinder för en lagstiftning i en medlemsstat som innebär att tredjelandsmedborgare som uppehåller sig eller är bosatta i den medlemsstaten undantagslöst och automatiskt är undantagna från tillämpningsområdet för nämnda

¹ Rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämning mellan medlemsstaterna (EGT L 190, 2002, s. 1).

fakultativa vägransgrund och att den verkställande rättsliga myndigheten därmed inte har rätt att göra en bedömning av tredjelandmedborgares anknytning till nämnda medlemsstat. En sådan nationell lagstiftning strider mot **principen om allas likhet inför lagen, som slås fast i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna**, eftersom den medför en skillnad i behandling mellan å ena sidan medborgarna i den verkställande medlemsstaten och övriga unionsmedborgare samt å andra sidan tredjelandmedborgare, utan hänsyn till att tredjelandmedborgare också kan vara tillräckligt integrerade i samhället i den medlemsstaten, vilket är en omständighet som utgör skäl för att låta dem avtjäna sitt straff där istället för i den stat som har utdömt straffet.

Två förutsättningar måste vara uppfyllda för att den aktuella fakultativa vägransgrunden ska kunna tillämpas. Den första förutsättningen är att **den eftersökta personen uppehåller sig i, är medborgare eller bosatt i den verkställande medlemsstaten.** Den andra förutsättningen är att **denna stat åtar sig att i enlighet med sin nationella lagstiftning verkställa den påföljd som den europeiska arresteringsordern har utfärdats för.** EU-domstolen har, beträffande den första förutsättningen, i tidigare domar slagit fast att det inte finns någonting som hindrar att en medlemsstat föreskriver ett krav på viss minsta sammanhängande vistelse- eller bosättnings tid i landet för att tredjelandmedborgare ska kunna omfattas av tillämpningsområdet för den fakultativa vägransgrunden.

Om **en verkställande rättslig myndighet** konstaterar att båda förutsättningarna är uppfyllda, **ska den även bedöma huruvida det finns ett berättigat intresse av att det straff som utdömts i den utfärdande medlemsstaten verkställs i den verkställande medlemsstaten.** Denna bedömning gör det möjligt för myndigheten att beakta det mål som eftersträvas med rambeslutet om arresteringsordern, vilket är att underlätta den eftersökta personens återanpassning till samhället efter det att denne avtjänat sitt straff.

Det ankommer således på den verkställande rättsliga myndigheten att göra en **samlad bedömning av samtliga konkreta omständigheter i den eftersökta personens fall** som kan ge vägledning i frågan huruvida personens **anknytning till den verkställande medlemsstaten är av sådant slag att dennes återanpassning till samhället kommer att främjas om straffverkställigheten sker i den verkställande medlemsstaten, där denne uppehåller sig eller är bosatt, istället för i den utfärdande medlemsstaten.** Bland dessa omständigheter ingår tredjelandmedborgarens familjeband samt språkliga, kulturella, sociala och ekonomiska band till den verkställande medlemsstaten samt förhållandena kring dennes vistelse i den verkställande medlemsstaten, det vill säga vistelsens art, vistelsetiden och vistelsevillkoren.

PÅPEKANDEN: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

[Domen i fulltext och resumé](#)n publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎(+352) 4303 3127

Håll dig uppdaterad!

